

Dışışleri Ankara'daki toplantıya tepki gösterirken, Alevi dernekleri zorunlu din derslerinden yakındı

BEHZAT MİSER Ankara

Avrupa Birliği (AB), Türkiye'de ilk kez Aleviler'le ilgili bir toplantı düzenledi. Dışışleri Bakanlığı, "etnik ve dini bazı hassasiyetleri dikkate almayan bir girişim" olarak nitelendirdiği toplantıdan duyduğu rahatsızlığı AB'ye iletirken, Alevi vakıf ve dernekleri, zorunlu din dersleriyle asimile edilmeye çalışıldıklarını söylediler.

Dışışleri'nin tepkisine neden olan toplantı Ankara'daki Avrupa Komisyonu (AK) Türkiye Ofisi'nde gerçekleştirildi. Pir Sultan Abdal Kültür Dernekleri Genel Başkanı Ali Balkız ile Cem Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Doğan Bermek, AK Ofis çalışanı Patrick Simonnet ile görüşmelerinin Türkiye'yi şikayet anlamına gelmediğini, çözümün yine Türkiye'de ve Meclis'te olduğunu kaydettiler.

Balkız ve Bermek, "Devlet Aleviliği İslam olarak görüyor ve bize Sünni anlayışı dayatıyor. Alevilik İslam'da, demokrat ve kendine özgü kuralları olan bir öğretiler" dediler.

Zorunlu din dersleri ile Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kaldırılması isteklerini Simonnet'ye de ileten Balkız ve Bermek, Avrupa'da kiliselere bütçelerden pay ayrılmadığını, Diyanet İşleri Başkanlığı'nınsa birçok bakanlıktan daha büyük bütçesi olduğunu dile getirdiler.

AB Lozan'ı sordu

Alevi temsilciler, Dışışleri Bakanlığı'nın bu görüşmeden rahatsızlık duyduğunu öğrendiklerini ifade ettiler.

Alınan bilgiye göre, toplantı boyunca not alan Simonnet, Türkiye'de kaç Alevi'nin yaşadığını sordu. "20 - 25 milyon civarında" yanıtını alan Simonnet, "Türkiye'nin, Lozan Anlaşması uyarınca, azınlıkların ibadet yerlerine yardımda bulunma yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğini" sordu. Simonnet, Alevi temsilcilerinin dile getirdiği sorunları AB'ye iletileceğini söyledi.

Dışışleri: Hassasiyet dikkate alınmadı

Dışışleri Bakanlığı, toplantıyı, "Türkiye'nin etnik ve dini yapısındaki hassasiyeti dikkate almayan, bazı ayrımları belirgin hale getirecek cinsten bir girişim" olarak değerlendirdi.

Dışışleri'nin konuyla ilgili tepkisini, Avrupa Komisyonu Temsilciliği'ne iletildiği öğrenildi. Dışışleri yetkilileri, "Hassas meselelerle ilgili duyarlılığımız iletildi" açıklamasını yapmakla

yetindiler.

Toplantının Dışişleri'ne danışılmadan ve haber verilmeden yapılmış olmasının da Ankara'daki rahatsızlığı artırdığı vurgulandı.

AB yetkilileri ise, sivil toplum kuruluşlarıyla her zaman temas edildiğini, Alevi toplantısına da bu çerçevede bakılması gerektiğini belirttiler. Avrupa Komisyonu'nun her yıl adaylarla ilgili ilerleme raporu yayınladığına dikkat çeken yetkililer, "din ve vicdan özgürlüğü" konusuna tüm raporlarda yer verildiğini vurguladılar.

AB temsilcileri, toplantıya ilişkin yer ve katılım konusunda ayrıntılı bilgi vermekten kaçındılar.

Simmonet, Batman'a gidiyor

Toplantıya katılan Patrick Simmonet'nin Batman'da temaslarda bulunmayı istediği de kaydedildi. Dışişleri yetkilileri, Simmonet'nin ne amaçla Batman'a gitmek istediğini bilmediklerini söylediler.

Fogg: Bir bardak suda fırtına

Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilcisi Büyükelçi Karen Fogg ise, toplantıyla ilgili tepkileri, "bir bardak suda fırtına koparılıyor" diye değerlendirdi.

Toplantının rutin bir temas olduğunu belirten Fogg, "Maalesef ortada Cem Vakfı'nın açıklamasının yol açtığı bir yanlış anlama sözkonusu" dedi. Fogg şöyle konuştu:

"Aleviler'le ilk kez görüşüyoruz. Ben daha önce kendileriyle temas ettim. Diğer AB diplomatları da, Alevi dernekleriyle bir çok kez görüşmüştü. Türkiye'deki dini grupları anlamaya çalışmak gibi entellektüel bir çabamız olduğu gibi, Türkiye ile ilgili yayınlanan ilerleme raporunda, Sünni olmayan gruplarla ilgili bir bölümün yeraldığını da hatırlatmak isterim."

Kaynak: <http://www.milliyet.com.tr/2000/06/23/siyaset/siy03.html>